

คู่มือการปฏิบัติตามข้อบังคับ
ว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมพัฒนาที่ดิน

กรมพัฒนาที่ดิน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ประธานาธิบดีเปิดอนุสรณ์
โดย
ผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย
(คุณหญิงสุภาวดี อรุณรัตน์)
เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘

ดร.บรรเจิด พลังกูร ม.ป.ช. ม.น.ท.
ผู้ก่อตั้งกรมพัฒนาที่ดิน
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๑๖
ดำรงมื่อ ๒๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

คู่มือการปฏิบัติ ตามข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมพัฒนาที่ดิน

ข้อที่ 1 มีความซื่อสัตย์สุจริตและความรับผิดชอบ

- 1.1 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียบตรงและเที่ยงธรรม
- 1.2 บริการประชาชน หน่วยงานของรัฐบาลอย่างจริงใจ ซื่อสัตย์ และยุติธรรม
- 1.3 ใช้ดุลยพินิจ ในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำการใด ต้องเป็นไปด้วยความสุจริต ยุติธรรม สอดคล้องกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ
- 1.4 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มกำลัง ความรู้ความสามารถ ทั้งต่อตนเอง ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและประชาชน อย่างมีเหตุผลและชอบธรรม

ความคาดหวัง

ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดิน พึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ต่อตนเอง ประชาชน และประเทศชาติ ไม่แสวงหาประโยชน์โดยมิชอบต่อนัก และล้าในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง หน่วยงาน และต่อสังคม

ข้อควรปฏิบัติ

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียบตรง และเที่ยงธรรม ไม่มุ่งหวังหรือแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้จากการปฏิบัติงาน
2. ให้บริการประชาชนทุกภาคส่วนด้วยจิตไมตรี สะดวก รวดเร็ว อย่างเต็มความสามารถ
3. ใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจด้วยความสุจริตใจ ตรงตามเจตนารมณ์ของระเบียบกฎเกณฑ์ และศีลธรรมอันดีงาม
4. พร้อมรับผิดชอบต่อผลการกระทำของตนเอง
5. ดูแลรักษาใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างประหยัดเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทางราชการและพึงระมัดระวังเสมือนหนึ่งเป็นทรัพย์สินของตนเอง
6. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสียสละ อุทิศตนเพื่อรักษามาตรฐานการให้บริการภาครัฐ
7. มีกระบวนการตัดสินใจและขั้นตอนในการทำงานที่ชัดเจน

ข้อพึงระวัง

1. การแสวงหาประโยชน์อันมิชอบจากการปฏิบัติงาน
2. การใช้ดุลยพินิจที่ไม่ถูกต้องในการตัดสินใจเกี่ยวกับหน้าที่ราชการ
3. การให้บริการประชาชนด้วยความล่าช้า
4. การไม่รักษาทรัพย์สินของทางราชการ
5. การไม่อุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ราชการ
6. การไม่รับผิดชอบผลการกระทำของตน
7. การแอบอ้างผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตน
8. การละเลยกับข้อเท็จจริงที่ยุ่งยากหรือข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องเมื่อจะต้องให้คำแนะนำหรือตัดสินใจ

กรณีตัวอย่าง

1. นายชัดเจน เป็นเจ้าหน้าที่พัสดุของกองฯ ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง ตามระเบียบพัสดุอย่างเคร่งครัดโดยไม่รับสินบนจากผู้ประกอบการ
2. นายอำนวย เป็นผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ตามความเป็นจริงด้วยความสุจริตยุติธรรม และเท่าเทียมกันให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ
3. นายบุญชู มีหน้าที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาที่ดิน แก่เกษตรกรโดยปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นมิตรและให้ข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนจัดทำสื่อความรู้ แผ่นพับเพื่อแจกจ่ายให้ประชาชนได้รับความรู้อย่างทั่วถึง
4. นายพัฒนา มีหน้าที่ชี้แจงให้ประชาชนทราบถึงการเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน อันเป็นพื้นที่เขตสงวนด้วยข้อมูลที่ถูกต้อง โดยไม่เห็นแก่ผู้มีอิทธิพลในพื้นที่ และไม่ให้ข้อมูลที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริง

๒๖ ข้อที่ 2 ยึดมั่นและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและมีความกล้าหาญทางจริยธรรม

2.1 ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาและกล้าคัดค้านคำสั่งที่ไม่ชอบธรรม

2.2 มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กร ตลอดจนความภาคภูมิใจในความเป็นข้าราชการของกรมพัฒนาที่ดิน อารมณ์ดีศรีด้วยความถูกต้อง อุทิศร่างกายแรงใจ ผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผลเพื่อสนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย

2.3 ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามภารกิจหน้าที่อย่างชอบธรรม ไม่เบี่ยงเบน ด้วยอคติหรือผลประโยชน์ส่วนตัว

2.4 แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยยึดถือผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก

ความคาดหวัง

ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินพึงยึดมั่นในระบบคุณธรรม ปฏิบัติหน้าที่ตามกรอบนโยบายด้วยความถูกต้อง เทียบธรรม ยึดมั่นในหลักการจรรยาวิชาชีพและจริยธรรม เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน โดยไม่ตกอยู่ภายใต้อำนาจหรืออคติที่ไม่ถูกต้อง รวมทั้งปฏิบัติตามค่านิยมของกรมพัฒนาที่ดิน ด้วยความภาคภูมิใจ

ข้อควรปฏิบัติ

1. ไม่เกรงกลัวต่ออิทธิพล ยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม

2. ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามภารกิจหน้าที่อย่างชอบธรรม ไม่เบี่ยงเบนด้วยอคติหรือผลประโยชน์ส่วนตัว

3. คัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าแจ้งเหตุเมื่อพบการกระทำผิดวินัย หรือจรรยาข้าราชการและให้ความร่วมมือเป็นพยาน

4. ต้องรักษาชื่อเสียงของตนและเกียรติศักดิ์ ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียและไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

5. ตัดสินใจและกระทำการใดๆ บนพื้นฐานของหลักการ กฎหมาย หลักคุณธรรมที่ชอบธรรม โดยยึดเหตุผลของสาธารณะ ประเทศชาติ และมนุษยธรรมเป็นหลัก

6. แก้ไขปัญหา ข้อขัดแย้ง โดยยึดถือผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก

ข้อพึงระวัง

1. ปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ไม่ถูกต้อง โดยยึดถือประโยชน์ของตนเองเป็นสำคัญ
2. การกระทำที่นำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนแม้สิ่งนั้นจะไม่ผิดกฎหมาย
3. ใช้ตำแหน่งหน้าที่หรืออิทธิพล กีดกันต่อการตัดสินใจใดๆ ของตนหรือผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับงานในหน้าที่ราชการ
4. ไม่กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนเมื่อพบเห็นการกระทำผิด เมื่อผู้กระทำผิดเป็นญาติเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา
5. การรายงานเท็จหรือปกปิดความจริงต่อผู้บังคับบัญชา
6. การปฏิบัติราชการอันเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน ยกเว้นได้มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไป

กรณีตัวอย่าง

1. นายครรชิต ได้รับป่วยอินทรีย์ที่ด้อยคุณภาพจึงตัดสินใจไม่นำมาแจกจ่ายแก่เกษตรกร และเขียนบันทึกชี้แจงแสดงความรับผิดชอบในความผิดพลาดที่เกิดขึ้น
2. นางสมจิตร เจ้าหน้าที่ฝ่ายพัสดุ กล้าที่จะคัดค้านคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ให้มีการเบิกจ่ายพัสดุเกินความจำเป็นของทางราชการ
3. นายสมศักดิ์ ตรวจสอบว่านายกิตติทุจริต จึงรายงานผลการตรวจสอบอย่างตรงไปตรงมากับผู้บังคับบัญชา ถึงแม้ว่านายกิตติจะเป็นคนของผู้มีอิทธิพลทางการเมือง
4. นางสมศรี เจ้าหน้าที่การเงินเคยมีเรื่องขัดแย้งกับนางชะเอมศรี ต่อมานางชะเอมศรี มีเหตุจำเป็นมาขออนุมัติเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง นางสมศรีก็ปฏิบัติหน้าที่อย่างรอบคอบและตรงไปตรงมาโดยไม่กลั่นแกล้งให้การดำเนินการล่าช้าแต่อย่างใด

๒๖ ข้อที่ 3 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

3.1 ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ ในการทำงานที่รับผิดชอบ อย่างมืออาชีพ ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย

3.2 ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจระมัดระวัง ถูกต้องและ รักษาผลประโยชน์สาธารณะอย่างเต็มความสามารถ

3.3 ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษาสัมพันธภาพในการ ปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ

3.4 รวมพลังสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุผล เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

3.5 นำความรู้ ความเชี่ยวชาญ ไปใช้พัฒนาสร้างสรรค์งานของ ส่วนรวม

ความคาดหวัง

ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินพึงปฏิบัติงานให้สำเร็จ โดยยึดผลลัพธ์ ของงานที่เกิดผลดีและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ เป็นมืออาชีพอย่างเต็มความสามารถ บริหารจัดการงบประมาณของทางราชการ อย่างมีประสิทธิภาพ คุ่มค่า โดยยึดถือประโยชน์สุขอย่างยั่งยืนของประชาชน เป็นจุดมุ่งหมายสำคัญที่สุด

ข้อควรปฏิบัติ

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยการทุ่มเทสติปัญญา ความรู้ แร่กาย แรงใจ และรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จตามกำหนดเวลา โดยใช้วิธีการ ที่ถูกต้อง ซอบธรรม และยึดผลลัพธ์ของ งานที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

2. มีการตั้งเป้าหมายในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มุ่งมั่นปฏิบัติ หน้าที่ ให้บรรลุเป้าหมายโดยใช้วิธีการ กระบวนการที่ถูกต้อง เป็นธรรม

3. ปฏิบัติงานและพัฒนางานให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ คุ่มค่า และ มีมาตรฐานที่ดีขึ้น

4. ประสานงานรวมพลังสามัคคีกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อปฏิบัติ ภารกิจให้บรรลุผล

5. ใส่ใจ ใฝ่หาความรู้ เพิ่มพูนและพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน วิทยาการสมัยใหม่ต่างๆ และความรู้ด้านคุณธรรมและจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

ข้อพึงระวัง

1. การใช้เวลาราชการเพื่อไปทำงานส่วนตัว หรือละทิ้งหน้าที่ในการปฏิบัติราชการโดยไม่มีเหตุอันควร
2. การกำหนดมาตรฐานการทำงานที่เป็นไปไม่ได้ หรือมาตรฐานงานที่ต่ำกว่าสมรรถนะในตำแหน่งของตนเอง
3. การใช้ทรัพย์สินของทางราชการอย่างฟุ่มเฟือย ไม่ประหยัด
4. การไม่สามารถทำงานเป็นทีมได้
5. ไม่พัฒนาตนเอง ไม่ใส่ใจหาความรู้ใหม่ๆ
6. ไม่มีการปรับปรุงวิธีการ กระบวนการการทำงาน ตลอดจนกฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการให้บริการประชาชน

กรณีตัวอย่าง

1. นายธงชัย เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิเคราะห์ดิน พบว่าชาวบ้านประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดิน นายธงชัยก็ได้เข้าไปช่วยเหลือแนะนำชาวบ้านที่ประสบปัญหา โดยเข้าไปช่วยเหลือแนะนำจนสามารถฟื้นฟูสภาพดินให้อุดมสมบูรณ์หรือแก้ไขปัญหาลุล่วงได้ด้วยดี
2. นายสมควร เป็นหัวหน้ากลุ่มสำรวจวางแผนการใช้ที่ดินได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานที่จังหวัดปัตตานีจึงประสานกับทางสถานีพัฒนาที่ดินขอประสานข้อมูลและความช่วยเหลือในการเข้าพื้นที่ ทำให้สามารถดำเนินการตามแผนได้ตามเป้าหมายและอยู่ภายในกำหนดระยะเวลา
3. นายสปีชอค เจ้าหน้าที่ธุรการปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบละเอียดถี่ถ้วน และเมื่องานแล้วเสร็จก็มีการตรวจทานความถูกต้อง และเรียบร้อยของงานอยู่เสมอ พร้อมให้เจ้าหน้าที่ในฝ่ายขอzungงบประมาณและค่าใช้จ่ายประจำปีได้
4. นายสุธรรม ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์ดินทำการหาข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ดิน โดยทำการทดลองกับดินหลายชนิดจนสำเร็จลุล่วงได้ใช้เป็นกรณีตัวอย่างการศึกษาแก่หน่วยงานต่อไป

ข้อที่ 4 การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

4.1 ดำเนินการให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ด้วยความถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว

4.2 เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ร้องขอ ตามขั้นตอนที่องค์กรกำหนด และในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

4.3 เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลการปฏิบัติงาน ให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามและตรวจสอบอย่างโปร่งใส

4.4 ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่เป็นความลับ หรือโดยไม่มีอำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่น หรือเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศ

ความคาดหวัง

ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินพึงปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ตรงไปตรงมา เปิดเผย มีเหตุผล เป็นขั้นเป็นตอน มีกลไกขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจนและสามารถตรวจสอบได้ พร้อมทั้งรับผิดชอบต่อผลของการปฏิบัติงาน

ข้อควรปฏิบัติ

1. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใส มีการกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน แต่ละขั้นตอนตามกรอบกฎหมายและความถูกต้อง

2. เปิดเผยหลักเกณฑ์ ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติงานและข้อมูลข่าวสารแก่ผู้มารับบริการตามกรอบของกฎหมาย

3. ปรับปรุงกลไกการทำงานให้มีขั้นตอนการทำงานที่ชัดเจน

4. เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ประชาชนรับรู้การดำเนินงานตามภารกิจหลักของหน่วยงานอย่างทั่วถึงและง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

5. ดูแลข้อมูลข่าวสารทางราชการอย่างระมัดระวังตามหลักนิติธรรมและความโปร่งใส

6. ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนโดยถูกต้อง สะดวก และรวดเร็ว

7. ให้ความร่วมมือรับการตรวจสอบ และพร้อมรับผิดชอบต่อการตรวจสอบ

ข้อพึงระวัง

1. การให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ ไม่ถูกต้อง ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงาน
2. การปฏิบัติหน้าที่อย่างไม่ซื่อสัตย์และไม่ยอมรับผิดชอบเมื่อกระทำผิด
3. การไม่มีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่
4. การใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารทางราชการในทางเสียหายต่อหน่วยงาน
5. การให้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่ล่าช้า หรือไม่เหมาะสมกับเวลา
6. ไม่ละเอียดกับข้อเท็จจริงที่ยุ่งยากหรือข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องเมื่อต้องให้คำแนะนำหรือต้องตัดสินใจ
7. ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับ

กรณีตัวอย่าง

1. นายสมจิต เป็นเกษตรกรมาติดต่อขอทราบข้อมูลของกรมพัฒนาที่ดิน ต่อเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ นายสรรหาเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ก็จัดหาข้อมูลและอธิบายข้อมูลทางการเกษตรที่นายสมจิตต้องการทราบอย่างถูกต้องและรวดเร็ว
2. นายสมควร เป็นคณะกรรมการประกวดราคาทราบว่าราคาการประมูลของการประกวดราคาที่เสนอราคาที่น้อยที่สุดจำนวนเท่าใด แต่ก็ไม่ได้นำไปบอกกับผู้ประกอบการรายอื่นเพื่อจะรับสินบนจากผู้ประกอบการรายอื่นแต่อย่างใด
3. นายบรรพต ผู้บริหารกรมพัฒนาที่ดินมีการกำหนดคู่มือการปฏิบัติงานราชการ ให้มีความชัดเจน และให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานอย่างเป็นขั้นตอน และรายงานผลงานที่ได้รับมอบหมายอย่างสม่ำเสมอ
4. นางสาวเจนจิรา มีหน้าที่จัดทำข้อสอบไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลให้ลูกพี่ลูกน้องที่จะมาทำการสอบเข้าทำงานที่กรมพัฒนาที่ดิน

๕ ข้อที่ 5 การปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

5.1 กระทำสิ่งที่รับผิดชอบให้สำเร็จด้วยความเที่ยงตรงและยุติธรรม

5.2 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เสมอภาค ไม่อคติ ลำเอียง ด้วยหลักความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อประชาชน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของตนและหน่วยงานอื่น

5.3 ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและเสมอภาคไม่ให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ

ความคาดหวัง

ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินพึงปฏิบัติหน้าที่ต่อเจ้าหน้าที่ ประชาชน อย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันด้วยความถูกต้องชอบธรรม ไม่นำความรู้สึกส่วนตัว ความเป็นญาติมิตร ความเป็นศัตรู อคติ สิ่งล่อใจ หรือผลประโยชน์ใดๆ รวมถึงความแตกต่างทางฐานะ ศาสนา เพศ เชื้อชาติ มามีอิทธิพลทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ และปฏิเสธระบบอุปถัมภ์ทุกรูปแบบ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นแก่ประชาชนให้เห็นถึงพันธะสัญญาของราชการในการสร้างความยุติธรรมแก่สังคมไทย

ข้อควรปฏิบัติ

1. ปฏิบัติงานและบริการต่อบุคคล ด้วยความเที่ยงธรรม อย่างมีเหตุผล สุภาพ เท่าเทียมกัน

2. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความมีน้ำใจ สุภาพอ่อนโยน เอื้ออาทรต่อประชาชน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของตนและหน่วยงานอื่น

3. ทำสิ่งที่รับผิดชอบให้สำเร็จด้วยความเที่ยงตรง และยุติธรรม

4. ปฏิเสธระบบอุปถัมภ์ ไม่ใช้อิทธิพลไม่ตกอยู่ใต้อำนาจที่ไม่ถูกต้องของบุคคลใดเพื่อให้ตนเองหรือบุคคลใด ได้รับสิทธิพิเศษ หรือประโยชน์ใดๆ

5. รักษาความเป็นกลาง ด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง ให้สามารถปฏิบัติงานร่วมกันได้ทุกฝ่าย เพื่อประโยชน์ส่วนรวม

ข้อพึงระวัง

1. การเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียม
2. การแสดงสีหน้าไม่ดี พุดจาไม่สุภาพเวลาที่มีผู้มาติดต่อราชการ
3. ขาดความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทร ต่อบุคคลอื่น
4. ความเกียจคร้าน ละเลยต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ
5. การไม่มีความเป็นกลาง ด้านสังคมเศรษฐกิจและการเมือง

กรณีตัวอย่าง

1. นางเย็นใจ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์กำลังจะไปรับประทานอาหารกลางวัน ปรากฏว่ามีคุณลุงคนหนึ่งมาติดต่อที่สถานีพัฒนาที่ดิน ซึ่งนางเย็นใจรู้ว่าคุณลุงนั้นเดินทางมาจากต่างจังหวัด จึงดำเนินการรับเรื่องและดำเนินการตามที่ตนสามารถทำได้เพื่อช่วยเหลือคุณลุงไม่ให้อายุเสียเวลา หากต้องเดินทางกลับต่างจังหวัด

2. นายยอดยิ่ง ได้รับมอบหมายงานให้แจกหญ้าแก่ให้กับชุมชนพัฒนาที่ดิน นายยอดยิ่งจึงได้ทำการแจกหญ้าแก่ให้ชาวบ้านที่ต้องการทันที โดยพบว่านายแดง คู่อริเก่าของตนมาขอรับหญ้าแก่เช่นกัน แต่นายยอดยิ่งก็ยังคงปฏิบัติหน้าที่แจกหญ้าแก่ให้นายแดง โดยไม่สนใจเรื่องส่วนตัวที่เคยทะเลาะกัน

3. นายเจนจบ เจ้าพนักงานการเกษตร มีหน้าที่แจก พด. แก่เกษตรกรได้แจกจ่ายให้กับเกษตรกรที่มาขอรับบริการตามหลักเกณฑ์วิธีการกำหนดไว้ แม้จะมีเกษตรกรบางคนซึ่งเป็นญาติพี่น้องของตนมารับแจกด้วยก็ตาม แต่ก็ไม่ได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าเกษตรกรคนอื่น

4. นายซัชชัย ผู้บังคับบัญชาให้ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอความคิดเห็นโดยไม่จำกัดสิทธิการแสดงความคิดเห็นของบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยเห็นว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน

ข้อที่ 6 ความเป็นพลเมืองดีของประเทศ

6.1 ต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปฏิบัติ ตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆของสังคมไทยรวมทั้งหลักจรรยา ข้าราชการเหนือประโยชน์ส่วนตน

6.2 ต้องเคารพสิทธิ เสรีภาพ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของตน บุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกัน

6.3 ต้องสนับสนุน ส่งเสริม กิจกรรมเพื่อให้เกิดความสามัคคี ความสามานฉันท์ต่อองค์กรและส่วนรวม

6.4 ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติงานโดยคำนึงผลประโยชน์ ส่วนรวมของประชาชนเป็นหลัก

ความคาดหวัง

ในฐานะเป็นพลเมืองของประเทศ ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินต้องมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และหลักจริยธรรมเหนือ ประโยชน์ส่วนตน และเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และคุณค่าของประชาชน ทุกคน กระทำเพื่อส่วนรวมและประเทศชาติ

ข้อควรปฏิบัติ

1. จงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปฏิบัติตาม รัฐธรรมนูญ กฎหมายข้อบังคับต่างๆ ของสังคมไทย รวมทั้งหลักจรรยา ข้าราชการเหนือประโยชน์ส่วนตน

2. หลีกเลียงและไม่ประพฤติในสิ่งผิดกฎหมาย ไม่เหมาะสม หรือ ขาดจริยธรรมหรือกระทำในสิ่งทีนอกเหนืออำนาจ

3. เสียสละประโยชน์ส่วนตัวเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

4. ไม่นิ่งดูตายในกรณีที่พบเห็นการกระทำที่เสียหายต่อรัฐ ราชการ และหรือประชาชน

5. เคารพสิทธิ เสรีภาพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลอื่นอย่าง เท่าเทียมกัน

6. สนับสนุน ส่งเสริม กิจกรรมเพื่อให้เกิดความสามัคคี ความ สามานฉันท์ต่อองค์กรและส่วนรวม

ข้อพึงระวัง

1. การใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว
2. การรับข้อมูลข่าวสาร โดยขาดการพิจารณาไตร่ตรองทำให้เกิดความเชื่อที่เป็นปฏิบัติต่อสถาบัน
3. การแสดงอากัปกิริยา หรือวาจาที่ไม่สุภาพ หรือการไม่เคารพสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีต่อผู้อื่น
4. ละเลยหรือไม่สนใจเมื่อพบเห็นผู้กระทำความผิดต่อกฎหมาย เพราะเห็นว่าไม่ใช่เรื่องของตน

กรณีตัวอย่าง

1. กรมพัฒนาที่ดิน ได้ให้ข้าราชการเข้าร่วมกิจกรรมจุดเทียนถวายพระพรในวันเฉลิมพระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
2. นางสาวรัฐจิริง มีความรู้ความสามารถด้านการเกษตรอย่างมาก พยายามค้นคว้าหาความรู้ว่าเกษตรกรต้องการอะไร และวางแผนการทำงานโดยยึดประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก
3. นายสุเทพ นักวิชาการเกษตรเป็นตัวแทนของกรมพัฒนาที่ดิน เข้าร่วมกิจกรรม ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในการเดินรณรงค์เพื่อสร้างความสามัคคีของคนในชาติ
4. นายธงชัย แต่งกายสุภาพเหมาะสมช่วยรักษาภาพลักษณ์ของกรมพัฒนาที่ดิน และรักษาความเชื่อมั่นต่อหน่วยงานอื่น

๕๖ ข้อที่ 7 การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

7.1 พัฒนาดตนเองให้มีความสุข อดสาหะ ขยันหมั่นเพียรประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยเกินศักยภาพของตน รวมทั้งการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการทำงาน และดำรงชีวิตอย่างต่อเนื่อง

7.2 ดำรงชีวิตโดยมีเป้าหมาย การวางแผนดำเนินการไปสู่เป้าหมาย ด้วยความรอบคอบอดทนพยายามเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

7.3 น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาเป็นหลักในการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาองค์กรและสังคม

ความคาดหวัง

ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินพึงดำรงชีวิตโดยยึดถือปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ความพอประมาณ มีเหตุผล สร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ดำรงชีวิตด้วยความมีคุณธรรม มีความรู้ สติและปัญญา เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งเป็นเข็มทิศชี้แนวทางในการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับความจำเป็นของสังคมไทย รวมถึงพึงรักษาและใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

ข้อควรปฏิบัติ

1. ดำรงชีวิตโดยมีเป้าหมาย การวางแผน ดำเนินการไปสู่เป้าหมาย ด้วยความรอบคอบ อดทนพยายามเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

2. ประพฤติตนเป็นแบบอย่างในการดำรงชีวิตด้วยความเรียบง่าย ประหยัด เหมาะสม กับฐานะของตน

3. ประพฤติตามวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของสังคมไทย เพื่อสืบทอดวัฒนธรรม ความเป็นไทยให้ดำรงอยู่อย่างยั่งยืน

4. รักษา และใช้ทรัพย์สินของทางราชการ และบุคลากรในองค์กรอย่างคุ้มค่า

5. เผชิญปัญหาและแก้ไขปัญหาโดยใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ

ข้อพึงระวัง

1. การไม่รู้จักประมาณตน ใช้จ่ายอย่างฟุ่มเฟือย
2. การไม่ยอมรับความสามารถ ความเป็นอยู่ของตนเอง มองโลกในแง่ร้าย เมื่อเผชิญปัญหาที่จะต้องแก้ไข ควบคุมอารมณ์ไม่ได้
3. การไม่ขยันหมั่นเพียร ไม่ใช้ทักษะและสมรรถนะของตนอย่างเต็มที่
4. การพิจารณาและตัดสินใจอย่างไม่มีเหตุผล มีอคติ ไม่รอบคอบ

กรณีตัวอย่าง

1. นางสาวไข่ดาว เป็นผู้มีนิสัยขี้สละสลวย สุจริต อดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต ไม่โลภของผู้อื่น ประหยัดไม่ฟุ่มเฟือย เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาที่ดิน
2. นายไข่เปิด ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินดำรงชีวิตตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง โดยทำบันทึกค่าใช้จ่ายประจำเดือนเพื่อทราบความเคลื่อนไหวของรายรับรายจ่ายซึ่งทำให้ นายไข่เปิดสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเองโดยตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและทำให้มีเงินเก็บออม
3. นางสาวไข่หวาน วางแผนค่าใช้จ่ายประจำเดือนและจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ทำให้สามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินของตนเองโดยตัดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและทำให้มีเงินเก็บออม
4. นางสาววีรินทร์ดี ไปศึกษาคอมพิวเตอร์นอกเวลางานเพื่อนำความรู้มาพัฒนางานที่ตนรับผิดชอบ

ข้อบังคับกรมพัฒนาที่ดิน ว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมพัฒนาที่ดิน พ.ศ. 2552

กรมพัฒนาที่ดินเป็นองค์กรที่มีภารกิจเกี่ยวกับ การพัฒนาทรัพยากรดิน และที่ดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ การอนุรักษ์ดินและน้ำ การวางแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน การสำรวจดิน การปรับปรุง บำรุงดิน การให้บริการวิเคราะห์ดินแก่เกษตรกร การพัฒนาข้อมูลดินและเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดิน ทุกแขนง ตลอดจนสนับสนุนส่งเสริมการใช้สารอินทรีย์ชีวภาพทดแทนปุ๋ยเคมี และสารเคมีทางการเกษตร ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และเกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติภารกิจของกรมพัฒนาที่ดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงได้จัดทำจรรยาข้าราชการขึ้น โดยมีเจตนารมณ์ให้ข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินเป็นข้าราชการของประชาชน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรม มุ่งมั่นในการรักษามาตรฐานงาน ตามหลักวิชาการ และวิชาชีพ โดยถือประโยชน์ของประเทศเป็นที่ตั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและประชาชนให้ได้รับบริการพัฒนาทรัพยากรดินและที่ดินอย่างยั่งยืน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 78 และ 79 แห่ง พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 กรมพัฒนาที่ดินจึงได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินเพื่อเป็นกรอบมาตรฐาน ในการปฏิบัติและประพฤติตนของข้าราชการกรมพัฒนาที่ดิน ให้ทรงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นข้าราชการที่ดี เป็นที่เชื่อมั่น ศรัทธา และได้รับความเชื่อถือยกย่องจากบุคคลทั่วไป ดังต่อไปนี้

- ข้อ 1 มีความซื่อสัตย์ สุจริตและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย**
- 1.1 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียบตรงและเที่ยงธรรม
 - 1.2 บริการประชาชน หน่วยงานของรัฐบาลอย่างจริงใจ ซื่อสัตย์

และยุติธรรม

1.3 ใช้ดุลยพินิจ ในการตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำการใด ต้อง เป็นไปด้วยความสุจริต ยุติธรรม สอดคล้องกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

1.4 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มกำลังความรู้ ความสามารถ ทั้งต่อตนเอง ผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและประชาชน อย่าง มีเหตุผลและชอบธรรม

ข้อ 2 ยึดมั่นและยืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและมีความกล้าหาญทาง จริยธรรม ประกอบด้วย

2.1 ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้อง ตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา และกล้า คัดค้านคำสั่งที่ไม่ชอบธรรม

2.2 มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในองค์กร ตลอดจนความภาคภูมิใจ ในความเป็นข้าราชการของกรมพัฒนาที่ดิน ดำรงศักดิ์ศรีด้วยความถูกต้อง อุทิศแรงกายแรงใจ ผลักดันภารกิจหลักของตนและหน่วยงานให้บรรลุผล เพื่อสนับสนุนการพัฒนาชาติและสังคมไทย

2.3 ปฏิบัติหน้าที่ถูกต้องตามภารกิจหน้าที่อย่างชอบธรรม ไม่เบี่ยงเบนด้วยอคติหรือผลประโยชน์ส่วนตัว

2.4 แก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งโดยยึดถือผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก

ข้อ 3 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ประกอบด้วย

3.1 ใช้ทักษะและสมรรถนะอย่างเต็มที่ ในการทำงานที่รับผิดชอบ อย่างมืออาชีพ ได้ผลลัพธ์ตามเป้าหมาย

3.2 ปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ใส่ใจระมัดระวัง ถูกต้องและ รักษาผลประโยชน์สาธารณะอย่างเต็มความสามารถ

3.3 ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รักษาสัมพันธภาพในการ ปฏิบัติงานกับผู้ร่วมงานและผู้รับบริการ

3.4 รวมพลังสามัคคีในการปฏิบัติงาน เพื่อปฏิบัติภารกิจให้บรรลุผล เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

3.5 นำความรู้ ความเชี่ยวชาญไปใช้พัฒนา สร้างสรรค์งานของ ส่วนรวม

ข้อ 4 การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้

ประกอบด้วย

4.1 ดำเนินการให้ประชาชนสามารถรับรู้ข้อมูลของหน่วยงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ด้วยความถูกต้องสะดวก และรวดเร็ว

4.2 เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ร้องขอ ตามขั้นตอนที่องค์กรกำหนด และในขอบเขตที่กฎหมายกำหนด

4.3 เปิดเผยหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติงาน หรือข้อมูลการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล เพื่อให้ประชาชนสามารถติดตามและตรวจสอบอย่างโปร่งใส

4.4 ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่เป็นความลับหรือโดยไม่มีอำนาจหน้าที่หรือไม่ถูกต้องเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเอง ผู้อื่นหรือเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศ

ข้อ 5 การปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมโดยไม่เลือกปฏิบัติ

ประกอบด้วย

5.1 กระทำสิ่งที่รับผิดชอบให้สำเร็จด้วยความเที่ยงตรงและยุติธรรม

5.2 ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความยุติธรรม เสมอภาค ไม่อคติ ลำเอียง ด้วยหลักความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทรต่อประชาชน เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของตนและหน่วยงานอื่น

5.3 ปฏิบัติงานด้วยความเที่ยงธรรมและเสมอภาคไม่ให้สิทธิพิเศษแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นกรณีพิเศษ

ข้อ 6 ความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

ประกอบด้วย

6.1 ต้องจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ กฎหมาย ข้อบังคับต่างๆ ของสังคมไทยรวมทั้งหลักจรรยาข้าราชการเหนือประโยชน์ส่วนตน

6.2 ต้องเคารพสิทธิ เสรีภาพ ค้ำจุนศีลธรรมความเป็นมนุษย์ของตนบุคคลอื่นอย่างเท่าเทียมกัน

6.3 ต้องสนับสนุน ส่งเสริม กิจกรรมเพื่อให้เกิดความสามัคคี ความสามานฉันท์ต่อองค์กรและส่วนรวม

6.4 ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการปฏิบัติงานโดยคำนึงผลประโยชน์ส่วนรวมของประชาชนเป็นหลัก

๗ ข้อ 7 การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย

7.1 พัฒนาตนเองให้มีความสุข อดส่ำหะ ขยันหมั่นเพียร ประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือยเกินศักยภาพของตน รวมทั้งการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการทำงาน และดำรงชีวิตอย่างต่อเนื่อง

7.2 ดำรงชีวิตโดยมีเป้าหมาย การวางแผนดำเนินการไปสู่เป้าหมาย ด้วยความรอบคอบอดทนพยายามเพื่อให้บรรลุผลสำเร็จ

7.3 น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการปฏิบัติงาน เพื่อการพัฒนาองค์กรและสังคม

ให้ข้าราชการปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการดังกล่าวข้างต้น โดยครบถ้วน การไม่ปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการอันมิใช่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตักเตือน นำไปประกอบการพิจารณาแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือน หรือสั่งให้ได้รับการพัฒนา

อนึ่ง ให้ลูกจ้าง และพนักงานราชการของกรมพัฒนาที่ดินถือปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมพัฒนาที่ดินนี้โดยอนุโลม

ทั้งนี้ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2552

(นายบัณฑิต ต้นศิริ)

อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

คณะผู้จัดทำ

คู่มือการปฏิบัติตามจรรยาข้าราชการกรมพัฒนาที่ดิน

ที่ปรึกษา

นายรัชชัย ลำโรงวัฒนา อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
นายเกรียงศักดิ์ หงษ์โต รองอธิบดีด้านปฏิบัติการ
นายฉลอง เทพวิทักษ์กิจ รองอธิบดีด้านวิชาการ

ประธานคณะทำงาน

นายเกษม ทองปาน รองอธิบดีด้านบริหาร

Land Development Department

คณะทำงาน

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 1-12
ผู้อำนวยการสำนักวิทยาศาสตร์เพื่อการพัฒนาที่ดิน
ผู้อำนวยการสำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน
ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาเทคโนโลยีการสำรวจและทำแผนที่
ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่

เลขานุการกรม

ผู้อำนวยการกองคลัง

ผู้อำนวยการกองแผนงาน

นางรังษิยา พุทธสุวรรณ

ออกแบบและจัดทำ

นางรังษิยา พุทธสุวรรณ

ส่วนงานคุ้มครองจริยธรรม
กองการเจ้าหน้าที่ กรมพัฒนาที่ดิน

2003/61 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
โทร. 0 2579 2656 , 0 2562 5100 ต่อ 1387
<http://www.ddd.go.th>

